

NORDISK KULTURFOND

Opstart 1/2021

Namn: Förbundet Svensk Fäbodkultur och utmarksbruk (FSF) (Olle Berglund)

Ansökan: 25947

Ansökt belopp: 25000

Status:

BESKRIVNING

Projektnamn

Fäbodkulturens värden - ett kulturarv för världen

Vilken är er Opstart-idé?

Förbundet Svensk Fäbodkultur och utmarksbruk och Norsk seterkultur vill att vår gemensamma fäbodkultur listas som immateriellt kulturarv av Unesco. Fäbodkulturen är ett skandinaviskt kulturarv som kännetecknas av vackra kulturmiljöer med byggnader och gårdesgårdar. Men fäbod- eller säterkulturen inkluderar även ett stort mått av immateriellt kulturarv i form av traditionell kunskap om vallning/vallmusik, mjölkhantering och mycket annat, men också i form av lockrop och sagoberättande samt en världsbild av övernaturliga varelser (varav vissa refereras till fortfarande). Näverlur, bock- och kohorn och kulning var - och är fortfarande till viss del - viktiga arbetsredskap för att kommunicera i utmarken med både folk och få. Vi vill utveckla och synliggöra detta immateriella kulturarv (inkl. natur och världsbilder, mattraditioner, musik och dans, berättande och muntliga traditioner inkl. berättandet av sagor och sägner, högtider och ritualer).

Det långsiktiga målet

Unescos lista över rep. immateriella kulturarv (IM) skulle vara början på ett långsiktigt arbete för att levandegöra och utveckla det nordiska fäbodbrukets IM med kurser/musikevents/kulning på fäbodar. En organisering i många skikt där broar byggs mellan olika skikt för att tillsammans arbeta för att den levande traditionen hålls levande och utvecklas. Listning lyfter kulturen i vardagens arbetsliv (i detta fall kvinnlig verklighet med muntligt och praktiskt överförda traditioner och kunskap).

Nordisk relevans

Ansökan kommer att ske i samverkan med en konstellation iscensatt av den norska fäbod- och säterföreningen Norsk seterkultur. Sverige har delaktighet i expertrådet för det norska arbetet och vi har också haft återkommande avstämningar. Detta kommer även att pågå framöver under processen. Diskussioner har även förts med Finland om möjliga vägar framåt, men där finns inga aktiva fäbodbruk längre. De motsvarigheter som finns i exempelvis Alperna, på Pyreneiska halvön och på Balkan i Europa, eller i Mellersta Östern och Centralasien för den delen, skiljer sig på flera punkter, men framför allt för att det inte traditionellt har varit kvinnans arbetsplats som i Skandinavien. Det handlar om folkmusikens historia ur ett annat, ofta bortglömt, perspektiv.

Fäbodkulturen har även rönt stort internationellt intresse vilket särskilt gäller vallmusiken och under senaste åren har bland annat Smithsonian Magazine och Smithsonian Folklife, BBC, fransk radio och Deutsche Welle uppmärksammat den.

Samarbete och samarbetspartner

Samarbetspartner	Land	Roll i projektet	Webbsida/relevant material på webb (Obs! fildelningstjänster kan inte användas)
Norsk seterkultur	Norge	Samverkan	http://www.seterkultur.no/

Vilka andra nordiska samarbetspartner kan ni tänka er att inkludera i samarbetet och varför?

Alla som är relevanta för ovan nämnda projekt för att långsiktigt levandegöra och utveckla det nordiska fäbodbrukets immateriella kulturav med kurser/musikevents/kulning på fäbodan.

Vad kommer att hända i Opstart-projektet?

2021-04-14 lämnade Förbundet Svensk fäbodkultur och utmarksbruk (FSF) in ett förslag till Institutet för språk och folkminnen (ISOF) gällande en nominering av nordiskt fäbodbruk till UNESCO's lista över representativa immateriella kulturarv. De förslag som lämnats in under nomineringsperioden 15 mars-15 april 2021 får besked om bedömningen senast den 30 juni 2021. En positiv bedömning leder till vidare arbete, där underlaget förbereds ytterligare för att lämna in till UNESCO vid kommande nomineringstillfälle (31/3 2022). Opstart-projektet kommer att fokusera på att sprida kunskap kring pågående projekt (via tryckt material/tidningar/artiklar m.m.) samt deltagande i möten, materialframtagande och dialog med Norsk Seterkultur. Opstart kommer främst fokusera på dialog med samarbetspartner, samordning, samt kommunikation för att öka medvetenheten kring projektet. Vi kommer sedan även söka Projektstöd för musikevents, vallmusik m.m. på fäbodan.

När påbörjas och avslutas ert projekt?

13.06.2021 - 18.08.2021

Konst- eller kulturfält

Kulturarv

Om projektet sträcker sig över flera olika fält kan du ange dem här

Visuell konst, spoken art, visuell kultur, musik.

EKONOMI

Ansökt belopp

25000

Vad ska fondens Opstart-stöd användas till?

Framställning av specialnummer (tidning) gällande UNESCO IM projektet för att förbättra chanser att projektmålen.	24999
Vi kommer sedan söka Projektstöd för olika kulturevents på fäbodan i steg 2.	1

Finansieringsplan

Ansökt från Opstart (denna ansökan) 25000
